

1

Õitseva toominga kõrval rippuvalt kiigelt avanes Lola Falkile vaba vaade teisel pool Grönby teed lainetavale küngasmaastikule. Vahelduvates rohelistes varjundites laskusid põllud orgu, kus maikuine päike rapsis silledas. Lihtne oli mõista, miks mõned inimesed ei pidanud seda Södersläti osaks, kui vaadata, kuidas loodus sügavate orgude ja kõrgete küngaste vahel lookles.

„Emme! Emme!“ Robin tuli joostes ümber majanurga, põlved muruplekilised. „Kas me võime ratastega metsa äärde sõita?“

Tema selja taga seisis Bernhardssoni naabripoisid, nokkmütsid peas ja kaval pilk silmis.

„Ma ei tea.“ Lolale ei meeldinud mets. Peale selle ei usaldanud ta põrmugi Daniel ja Dennis Bernhardssoni.

„Palun, emme,“ nurus Robin.

Ta ei tohiks muidugi oma hirme pojale üle kanda. Lola ei tahtnud olla tüütu ülihoolitsev kanaema. Kuid Robin oli kõigele vaatamata ainult kaheksa-aastane.

„Olgu,“ ütles ta pärast hetkelist heitlust. „Aga õhtusöök on kell kuus. Selleks ajaks pead kodus tagasi olema.“

Ta saatis poisid väravani. Talviti, niipea kui lumi maha sadas, olid selle metsa ja oru vahelise kitsa kruusatee ääred tavaliselt autosid täis. Rahvas parkis risti ja põiki lumehangede vahele, sest Gabeljungi lagedad nõlvad pakkusid Södersläti parimat kelgumäge. Aga kevadel sattus sinna ülimalt vähe võõraid.

Daniel ja Dennis hüppasid väledalt ratastele ja hakkasid mäest üles sõitma. Robini ratas vänderdas ja ta nägi vaeva, et teistest mitte väga maha jääda.

* Eesti keeles Lõunatasandik (*siin ja edaspidi tõlkija märkused*).

Kolm aastat tagasi ei teadnud Lola, et see koht olemaski on. Kuigi ta oli üles kasvanud Malmös, vaid kolmekümne kilomeetri, pooletunnise autosõidu kaugusel, oli see olnud justkui täiesti uude maailma astumine, kui ta kolis koos Robiniga tüüpilisse Skåne talumajja Tony juurde.

Algul oli Lola olnud üliõnnelik, et naabermajas elasid Bernhardssoni poisid. Daniel oli sama vana kui Robin ja Dennis kaks aastat noorem. Nüüd soovis ta tihti, et siin elaks rohkem lapsi.

Ta jäi seisma leedriõite ja karulaugu hõngus, sel ajal kui kolm poissi ratastega mäest üles väntasid. Nende ees puukroonide kohal värelesid tuhmid sinised toonid. Mets kerkis taevani ja laius justkui lõpmatusse. Lola teadis, et seal sügaval olid peidus loomad: kabehirved, mägrad ja metssead. Eelmisel talvel oli Tony näinud kaljukotkast üle märgalade lendlemas. Aga ta ütles alati, et mitte loomad pole need, keda peaks kartma.

2

Vaevalt tund aega hiljem tõusis Lola rippkiigelt ja läks punaseks värvitud varbaküüntega paljajalu üle muru, mis kōditas ja torkis. Aia teises otsas seisis traksipükstes ja puuvingades Tony, selg higist märg.

„Vaata, emme,“ ütles Filip, kes ronis isa kõrvale puupingile. „Ma värvin.“

Kiiresti kastis kolmeaastane pintsli plastämbrisse, nii et vett pritsis. Seejärel liikus ta pintsliga üles-alla mööda kanakuudi seina, mille Tony oli valmis meisterdanud.

„Sa oled nii tubli,“ ütles Lola ja tõusis kikkivarvule, et Tonyle musi anda. „Sina ka, kallis.“

Kanad siblisid jalge ümber ja tal läks süda soojaks.

„Kus Robin on?“ küsis Tony. „Ta pole jälle kuutide eest hoolitsenud.“

Robini ülesanne oli kanakuute puhastada. Tony arvates oli tähtis, et lapsed vastutaksid ja kodus abiks oleksid.

„Ta on Danieli ja Dennisega üleval metsas,“ vastas Lola. „Aga ta tuleb varsti koju sööma.“

„Millal õhtusööki saab?“ küsis Tony.

„Kell kuus, nagu tavaliselt.“

Tony oli Lolale õpetanud, et rutiin on oluline.

Ta oli pahur, kui ei saanud kindlal ajal süüa, magada või muid vajadusi rahuldada.

„Ma hakkan kohe süüa tegema.“

„Ma tulen appi, emme,“ ütles Filip ja ronis pingilt alla.

Lola paitas poisi pead. Selle jonnaka juuksepehmaka oli Filip ilmselt Tonylt pärinud. Robin oli olnud kolmeaastane, kui Lola tema hõredaid juuksesalke alles esimest korda lõikama pidi.

Köögis löikas Lola saia paksudeks viiludeks, just nagu Tonyle meeldis, ja Filip aitas singivõileibadele sinepit peale määrida. Aeg-ajalt heitis Lola pilgu Rooma numbritega seinakellale.

Kui suur seier oli valvelseisangus ja kell oli täpselt kuus, asetas ta kiiruga lauale veel viimaseid asju. Kohviga ta viivitas, sest Tony tahtis seda tulikumalt.

„Kus issi on?“ küsis Filip, kui Lola aitas poisi tooli peale istuma. „Ja Bobin?“

„Nad kohe tulevad,“ ütles Lola ja pani poisile pudipõlle kaela.

Järgmine kord, kui ta kella poole piidles, oli see juba viis minutit üle kuue. See polnud üldse Tony moodi.

„Oota veidi,“ ütles ta Filipile, kes sirutas käe võileiva poole. „Sa ei tohi veel sööma hakata. Me sööme koos.“

Seda oli talle samuti Tony õpetanud: tähtis on teha asju koos nagu õige perekond.

Kui kell oli kümme minutit kuus läbi ning ei Tony ega Robin polnud kohal, ei suutnud Lola enam teadmatust välja kannatada. Ta tõstis Filipi toolist välja ja käskis poisil kingad jalga panna.

„Mul on kõht tühi,“ ütles Filip suurte silmadega.

„Ma tean, poisu. Me hakkame varsti sööma.“

Tema rinnus oli rahutu värin, kui ta värava avas ja Filipi välja lasi. Kõrvalasuval põllul tõusis viljakoristuskombaini tagant põhupilv. Kitsas kruusatee lookles mäest üles, kus metsa kohal varitses pimedus. Umbes viiekümne meetri kauguselt mäe poolt tormas nende poole Tony, haamer käes ja hirm silmis. Robinit ei paistnud kuskilt.

3

Hing kinni ja hirmust ehmununa jooksis Lola kruusateed pidi üles, märgadest niitudest ja karjamaadest mööda. Hämarik mässis ennast aeglaselt ümber künkaselja ja mäeharjal kõrgusid sirged pöögipuud.

„Leif ja tema poisid otsivad Robinit metsast,“ ütles Tony ja võttis Filipi sülle. „Ta on kadunud.“

„Mis mõttes *kadunud*? Kuidas ta saab kadunud olla?“

Lola kiirendas sammu. Süda tagus ja silme ees virvendas.

„Nad mängisid peitust,“ lausus Tony.

„Ma poleks pidanud laskma neil üles metsa sõita!“

Tony arvas tavaliselt, et ta on lapsik. Tony ise oli praktiliselt metsas üles kasvanud ega kartnud loomi ja pimedust.

„Rahune nüüd, kullake. Küllap ta leidis lihtsalt väga hea peidukoha,“ üritas Tony nüüd Lolat rahustada.

Lagedal mäeharjal lebas maas Robini jalgratas ja veidi eemal teerajal metsa tiheda katuse all seisis nende naaber Leif Bernhardsson, hoides oma poegadel käest kinni.

„Mis juhtus?“ küsis Lola. „Kus Robin on?“

Daniel ja Dennis vahtisid maha. Loomulikult oli rumal neid vaeseid poisse süüdistada, kuid Lola ei suutnud ennast tagasi hoida. Tal oli juba ammu tekkinud vimma Bernhardssoni poiste vastu ja paanika jäises kiiluvees kadusid kõik filtrid.

„Mina pidin otsima,“ ütles noorem vend Dennis. „Ma leidsin Danieli, aga Robin oli kadunud.“

„Ta peitis ennast ilmselt kuhugi sinna, kuhu nad minna ei tohi,“ ütles Leif.

Loomulikult tahtis ta väita, et kõik oli Robini enda süü. Mõnes kohas oli maapind soine ja mets eriti tihe. Poisid teadsid täpselt, kuhu tohtisid minna ja kuhu mitte.

„Me hüüdsime küll, et tulgu välja, mäng läbi, aga tema ikkagi ei tulnud,“ ütles Dennis. „Lõpuks jooksime koju ja kutsusime issi.“

Tony sirutas käe Lola poole. „Kullake...“

Aga Lola tõrjus ta käe eemale. Kuigi Lola üritas rahulikult hingata, oli võimatu maha rahustada pulssi, mis lõi sada viiskümmend lööki minutis. Ta kõndis hooga edasi mööda teerada, mis lookles siledade puutüvede vahel, ümberringi madal soo ja soosilmad, hägused veelombid ja mudane lodumaa.

„Robin! Robin!“ Lola hüüdis täiesti kõrist. Ta üritas loogiliselt mõelda ja lasta tunnetel oma sisemises taevas mööda triivida, kuid tema silme ette kerkisid kiiresti suured mustad tormipilved.

„Bobin!“ hüüdis Filip.

Daniel ja Dennis peatusid nõlval, kus rada lõppes ja kadus alla suurde limarohelisse sohu.

„Kus te teda viimati nägite?“ küsis Lola.

See polnud esimene kord, kui Bernhardssoni vennad olid Robini üksinda metsa jätnud. Eelmisel talvel oli poeg tulnud koju äranutetud näoga, kui oli läinud vendadega mingi tühise asja pärast tülli. Daniel ja Dennis olid jätnud ta sügavale metsa ja Robin oli nad vaevu üles leidnud.

„Dennis seisis seal üleval ühe puu juures ja luges,“ ütles Daniel nüüd ja viipas raja poole tagasi. „Robin jooksis siia poole. Mina jooksin teisele poole.“

„Tule,“ ütles Tony ja kandis Filipi süles kallakust alla samas suunas, kuhu Robin oli jooksnud.

Lola vaatas ümberringi seda tumma siledade põõgitüvede katedraali, kuhu oli hakanud pimedus sisse valguma. Vesi lirtsus kingade ümber, kui ta nõlvast alla komberdas. Jalad vajusid soisesse maapinda. Ta hüüdis, et Tony teda järele ootaks, pööras ringi ja nägi, et Leif seisis poistega endiselt teerajal.

„Anders ja Stefan on ka siin,“ ütles Leif.

Need olid naabrid, kes elasid üle tee. Lola seisatas ja kuulis, kuidas nad Robini nime hüüdsid.

„Kas helistame politseisse?“ küsis ta hingeldades.

Tony vahtis talle otsa. Lola polnud teda ilmselt kunagi tõeliselt kartmas näinud.

„Ei, seda pole ju küll vaja,“ ütles mees ja jätkas hüüdmist, samal ajal läbi soo tormates.

Pimedus ründas kiiremini, kui Lola oli arvanud. Tumedad varjud ümbritsesid juba seda väikest Bernhardssoni perekonda, kui nad seal rajal seisisid. Nende kujud muutusid hämarikus järjest kahvatumaks, kuid samal ajal tungis terav valgusesõõr läbi pimeduse.

Leif polnud enam enda moodi. Naaber, keda ümbritsev aura oli alati olnud valge, kergelt liivakarva, õrnalt kahvatu, oli nüüd haaratud karjuvasse oranži.

4

Gunni Hilding keris autoakna alla. Salong oli suitsulõhnast läbi imibunud.

„Jõuame varsti Norrlandi,“ lausus konstaabel Jörgensson ja vajutas gaasi. Ta kuulus vanasse põlvkonda, kelle arvates lõppes Söderslätt 101. maantee juures, ja läks väga vastumeelselt kaugemale põhja poole.

„Sealt paremale,“ ütles Gunni, kui nad lähenesid Gabeljungi viivale kõrvalteele.

„Ma tean, kus see asub,“ torises Jörgensson ja keeras silmi pilgutamata rooli. „Ma käisin väiksenä seal suurel mäel kelgutamas.“

Ümber kitsa kruusatee laiusid igal pool põllud. Raps, nisu ja suhkrupeet. Tuul oli vaibunud ja ainult unised päikesevihud olid majakatuste kohale rippuma jäänud.

„Pimedaks hakkab minema,“ ütles Gunni ja mõtles väikese poisi peale, kes oli metsa ära eksinud.

Jörgenssoni pilk muutus ähmaseks. Punapäine neljakümnendates eluaastates kolleeg näitas peale viha ja kibestuse harva teisi tundeid välja, aga Gunni teadis, et mehel oli kaks umbes sama vana poega nagu see poiss, kes oli nüüd kadunud. Võimatu oli tundetuks jääda.

„Ta ilmub kindlasti varsti välja,“ pomises Jörgensson.

Üleval künkaharjal avanes keset metsa lagendik, kuhu oli kogunenud grupp inimesi. Puude vahel helkisid taskulampide valgusvihud.

Gunni sai kohe aru, kes neist oli poisi ema. Lola Falk hoidis rahvahulga äärde. Umbes Gunni vanune kõhetu naine, kellel olid porgandpunased juuksed ja õhukesed riided. Emadel, kes olid kaotanud oma lapse, oli eriline näoilme.

„Me leiame ta üles.“ Gunni üritas luua silmsidet selle paanikas naisele, kes tormas pimesi edasi-tagasi. „Me keerame metsa pahu-pidi, kuni saame sinu poja kätte.“

See oli justkui näitemäng. Gunni pidi ette manama fassaadi ja kõik tunded eemale tõrjuma. Aga lapse kadumise puhul oli see peaaegu võimatu. Ta tundis, kuidas silmad valgusid pisaraid täis, ja oli sunnitud näo kõrvale pöörama, et ema seda ei näeks.

„Ta kardab pimedat,“ sosistas Lola Falk.

Hüüded Robini järele pörksid taktis vastu puutüvesid. Kuuldused poisi kadumisest olid naabrite ja tuttavate seas kiiresti levinud. Saapad ja kummikud trampisid katki vaikuse pöögi-
puude vahel ning varjudes liikusid helkurvestides pääste-
teenistuse mehed.

„Milline Robin välja näeb?“ küsis Gunni. „Mis tal seljas on?“

„Tal on heledad juuksed,“ vastas ema. „Umbes meeter kolmkümmend pikk. Seljas pruunid lühikesed püksid ja kollane pusa.“

Sel ajal kui Jörgensson metsavälul seisis ja mõnede otsingutest osa võtvate meestega juttu ajas, pani Gunni oma taskulambi põlema. Kui ainult poiss poleks endale pähe võtnud alla sohu minna. Lodumaa võis seal salakaval olla. Gunni ise oli sinna kord puusadeni sisse vajunud.

„Tule,“ ütles ta ja palus Lola Falkil juhatada teed puude vahele. „Palun näita mulle, kus nad mängisid, kui Robin kadus.“

Gunni järgnes Lolale mööda kitsast looklevat rada otse musta metsa. Järk-järgult muutus mets põõsaste vahel hõredamaks ja nõlva all laius suur soo. „Sõbrad räägivad, et Robin jooksis sinna alla.“

Gunni vaatas pimedat soomaad. Kummituslik udu hõljus väikeste pahvakutena tasase vee kohal. Siin-seal ulatusid pinnale samblaga kaetud kivid ja kõverad oksad, meenutades metsavaime.

Gunni võpatas ja suunas taskulambi otse Lolale näkku. Naise näos karjus hirm. Kogu tema olemuses peitus midagi habrast, milles Gunni ennast ära tundis.

„Nad ei tohi mitte mingil juhul minna alla sohu. Mulle ei meeldi üleüldse, et nad metsas mängimas käivad.“ Lola raputas pead. „Ma oleksin pidanud kindlaks jääma ja selle ära keelama.“

„See pole sinu süü,“ ütles Gunni, keda oli pidevalt piinanud sama lootusetu tunne, et ta oli liiga hilja mõistnud olukorra tõsidust.

„Ja ometi on,“ lausus Lola Falk.

Gunni mõistis täpselt, mida ta sellega öelda tahtis. Sest kes kaitseb sinu last kui mitte sa ise?

„Kas sul on ka lapsi?“ küsis Lola.

Gunnile ei meeldinud see küsimus. Niipea kui teised naised teada said, et sul endal lapsi pole, suhtusid nad sinusse kohe teistmoodi. Nagu oleks terve hulk asju, mida üks lasteta naine kunagi ei mõistaks.

„Ei, mul pole lapsi,“ ütles Gunni.

Lola Falk vaatas talle otsa. „Vahet pole. Ma olen kindel, et saad minust ikkagi aru.“

Gunni vaatas talle pikalt otsa. „Me leiame ta üles,“ ütles Gunni.

Maa vajus jalge all ja niiskus imbus püksisäärde, kui ta alla sohu ronis ja keset orgu seisma jäi, ümbritsetuna tihedatest metsaseintest. Taskulampide valgus eksles puude vahel ja hüüded Robini järele kajasis jätkuvalt.

Aeglaselt liikus ta edasi, pühkides taskulambi valgusega nagu valge abikepiga üle taimede. Lola hingeldas talle kuklasse.

„Robin!“ hüüdsid hääled kooris.

Gunni tõstis pilgu ja vaatas üles metsa poole, kui komistas rohumätta otsa. Ta vaarus ja sai tasakaalu tagasi just enne seda, kui oleks ümber kukkunud. Taskulambi valgusvihk maandus soo kaugemasse nurka.

Ta peatus välkkiirelt. Tõstis käe nagu stoppmärgi Lola poole.

Nende ees kesk rohtu ja vett seisis laialivalguv ese, mis meenutas vibu. See võis olla pahklike okstega puutüvi. Hoolimata sellest, et Gunni lasi valgusvihul edasi-tagasi liikuda, oli võimatu aru saada millega tegemist oli.

„Mis see on?“ küsis Lola Falk.

Gunni kuulis tema hääles paanikat tõusmas.

„Jää siia,“ ütles Gunni.

Ilma esemele otse valgust heitmata, kõndis ta läbi märja rohu selle poole. Iga kord, kui ta jala maha pani, vajus see läbi imeva taimkatte, ja ta pidi jala maast lahti tõmbama, et edasi kõndida.

Gunni oli vaid mõne meetri kaugusel, kui ta seisatas ja uuris taskulambiga imelikku objekti. Muda varjas sellest meetripikkusest objektist suuremat osa. Alles siis, kui Gunni heledaid juukseid nägi, mõistis ta, mis see oli.

„Robin!“ karjus Lola.

Nüüd kõlas nimi valjemini kui varem ja mets vastas vaikusega.

„Seisa seal!“ manitses Gunni.

Kuid Lola Falk ei kuulanud. Ta sammus lirtsudes otse Gunnist mööda ja kukkus põlvili porri. Tema karjatus pani linnud puuokstelt lendu tõusma.

Ainus asi, millele Gunni suutis mõelda, oli see, et ta ei peaks seal olema. Tema vanematel oli kogu aeg õigus olnud: ta polnud selle ameti jaoks loodud.

Lola Falk kaevas mudas, kuni sai poja pea kätte. Pori tilkus blondist juuksepuhmast, kui ta Robini elutu keha vastu oma rinda surus.

Gunni nägi tema pilku taskulambi valguses, kuid ei suutnud otsa vaadata ühe ema põhjatule meeleheitele.

„Ütle, et see pole tõsi!“ karjus Lola.

Gunni vangutas pead. „See pole tõsi.“

Niimoodi see tundus. See ei saanud tõsi olla. See ei tohtinud tõsi olla.

Ja esimest korda kümne aasta jooksul tegi Gunni midagi, mida ta arvas, et ei tee enam kunagi. Ta sulges silmad, pööras näo taeva poole ja palvetas.